

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.02.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Радио „Фокус“](#)

✓ доц. д-р Милена Ангелова: Ползите от влизането ни в еврозоната са много

Икономическият и социален съвет твърдо да подкрепя присъединяването на България към еврозоната, като той е единственият независим орган, който устойчиво от няколко години вече работи по темата с цел ускоряване присъединяването на страната ни към нея. Това каза в предаването "България, Европа и светът на фокус" на Радио "Фокус" зам.-председателят на Икономическия и социален съвет и главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България доц. д-р Милена Ангелова.

"Ние настояхме България да поиска конвергентни доклади, за да стартира процедурата, така че да можем да бъдем приети в еврозоната от 1 януари 2026 година. В момента имаме прозорец на политическа и икономическа стабилност, които биха ни позволили да бъдем приети поради това, че отговаряме на критериите," каза тя и напомни, че България от 28 години е във валутен борд и е една от най-стабилните държави в този режим, така че да бъде приета по заслуги, а не с връзки.

По думите ѝ ползите от влизането в еврозоната са много, като една от безспорните е елиминирането на транзакционните разходи при транзакциите евро-лев, които се изчисляват на 0.5% от БВП на съответната страна. Това означава 1 млрд. лева годишно спестени само от транзакционни разходи. Също така отваря вратите за България до финансова подкрепа по Европейския механизъм за стабилност, поддържане на стабилната парична политика, достъп до ликвидност от ЕЦБ в кризисни ситуации, по-добра координация на икономическите политики с другите страни от еврозоната. Възможност за преодоляване на негативните икономически цикли посредством проактивна фискална и монетарна политика в рамките на еврозоната, достъп до по-големи ликвидни пазари и по-стабилна банкова система и т.н.

"При това няма никакви рискове нито за гражданите, нито за бизнеса, тъй като на практика обръщането на левове към евро в банките ще се извършва автоматично. Влизането в еврозоната ще доведе и до по-ниски лихвени проценти. В същото време България ще се възползва от активната политика на ЕЦБ по отношение на държавите в еврозоната. Всичко това би следвало да доведе до по-лесна и по-предвидима среда в българската банкова система, като по този начин съответно намали и лихвените равнища.

Милена Ангелова подчерта, че влизането на България в еврозоната ще помогне за поддържане на по-високи и стабилни ценови равнища поради стабилизиране на инфлацията и повишена ценова прозрачност, което ще позволи по-добрата защита на покупателната способност на гражданите, а ще се създаде и по-предвидима среда за бизнеса, който е още един плюс за страната ни. Положителни промени би следвало да настъпят и за публичните финанси, а повишаването на кредитния рейтинг на България и подобряването на фискалната дисциплина ще доведе и до по-голям достъп до по-евтино финансиране на държавата.

"Членството в еврозоната винаги създава предпоставки за по-отговорно управление на публичните финанси поради по-ясната координация на държавите в еврозоната и възможността за обмяна на добри практики и координирана, проактивна икономическа политика," обясни още тя.

[Ruse 24](#)

√ доц. д-р Милена Ангелова: Българските въглищни централи имат ясна перспектива

На заседанието на Колежа на комисарите в Брюксел бяха взети множество важни решения и бяха отправени нови законодателни предложения, като единият акцент е върху Пактът за чиста индустрия, а другият е за отдавна чаканата регулация "Омнибус".

Това каза в предаването "България, Европа и светът на фокус" на Радио "Фокус" **зам.-председателят на Икономическия и социален съвет и главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България доц. д-р Милена Ангелова.**

По думите ѝ двата документа превеждат Зелената сделка на разбираем за бизнеса език, който да бъде възможен за спазване при запазване на конкурентоспособността на предприятията. "Ние не отстъпваме от заявените цели, но даваме приоритет на конкурентоспособността, като правим постигането на целите възможно посредством ясни послания, ясни цели, ясни графици и намаляване на административните тежести."

По отношение на Пактът за чиста индустрия, целта на АИКБ в активния диалог с членовете на Европейския парламент, е да се защити реалния производствен сектор на България, като "запишем онези важни хоризонтални индустриални производства, като метално обработването, машиностроенето, в онези части на предложението, които гарантират запазването на тяхната конкурентна способност, като не налагат тежки рестрикции," посочи тя.

Според нея в Пакет "Омнибус" вече ясно се вижда едно намаляване на амбициите по отношение на въглеродните емисии на онези предприятия, които не са толкова големи замърсители и които примерно трябва да внасят суровини, за да могат да произвеждат машини, за да могат да дават ръст на реалната икономика."

Милена Ангелова е категорична, че българските въглищни централи имат ясна перспектива, подкрепена от Фонда за устойчив преход. "Техните цели трябва да бъдат постигнати постепенно, като има и множество идеи как на мястото на въглищните централи, които поетапно излизат от експлоатация, да бъдат създадени икономически зони, да бъдат рекултивирани площите по начин, който създава устойчиви работни места и заетост," отбеляза тя и добави, че през март месец ще има голям форум в Стара Загора, където тези неща ще се обсъждат в детайли.

[Varna 24](#)

√ доц. д-р Милена Ангелова: Българските въглищни централи имат ясна перспектива

На заседанието на Колежа на комисарите в Брюксел бяха взети множество важни решения и бяха отправени нови законодателни предложения, като единият акцент е върху Пактът за чиста индустрия, а другият е за отдавна чаканата регулация "Омнибус".

Това каза в предаването "България, Европа и светът на фокус" на Радио "Фокус" **зам.-председателят на Икономическия и социален съвет и главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България доц. д-р Милена Ангелова.**

По думите ѝ двата документа превеждат Зелената сделка на разбираем за бизнеса език, който да бъде възможен за спазване при запазване на конкурентоспособността на предприятията. "Ние не отстъпваме от заявените цели, но даваме приоритет на конкурентоспособността, като правим постигането на целите възможно посредством ясни послания, ясни цели, ясни графици и намаляване на административните тежести."

По отношение на Пактът за чиста индустрия, целта на АИКБ в активния диалог с членовете на Европейския парламент, е да се защити реалния производствен сектор на България, като "запишем онези важни хоризонтални индустриални производства, като метално обработването, машиностроенето, в онези части на предложението, които гарантират запазването на тяхната конкурентна способност, като не налагат тежки рестрикции," посочи тя.

Според нея в Пакет "Омнибус" вече ясно се вижда едно намаляване на амбициите по отношение на въглеродните емисии на онези предприятия, които не са толкова големи замърсители и които примерно трябва да внасят суровини, за да могат да произвеждат машини, за да могат да дават ръст на реалната икономика."

Милена Ангелова е категорична, че българските въглищни централи имат ясна перспектива, подкрепена от Фонда за устойчив преход. "Техните цели трябва да бъдат постигнати постепенно, като има и множество идеи как на мястото на въглищните централи, които поетапно излизат от експлоатация, да бъдат създадени икономически зони, да бъдат рекултивирани площите по начин, който създава устойчиви работни места и заетост," отбеляза тя и добави, че през март месец ще има голям форум в Стара Загора, където тези неща ще се обсъждат в детайли.

✓ АИКБ: Плюсове и минуси на проектобюджет 2025

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява в своя позиция удовлетвореността си, че предложеният от правителството проект на Закон за държавния бюджет на България за 2025 г. демонстрира контролиран подход в управлението на публичните финанси, като бюджетната консолидация в средносрочен план изпълнява критериите за стабилност на публичните финанси, необходими за влизане в еврозоната.

Това се посочва в позиция на АИКБ, адресирана до вицепремиера и министър на иновациите и растежа Томислав Дончев, който е и председател на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС).

Заради слаби страни в проектобюджета, които според АИКБ подчертават необходимостта от стратегическо планиране и реформи в различни области, за да се осигури дългосрочна фискална устойчивост и икономически растеж, организацията ще се въздържа от подкрепата на предложението за законопроект.

"Министерството на финансите вместо да търси възможности за по-осезаема фискална консолидация, продължава политиката на увеличение на бюджетните разходи, нови бюджетни дефицити, финансирани с нов държавен дълг. Такъв бюджет не инвестира в реформи, продължава нетаргетирано да раздава пари "на калпак" и съдържа съществен риск за прекомерен дефицит", се казва в позицията на Асоциацията.

Сред силните страни на проекта за държавен бюджет АИКБ откроява бюджетната консолидация и стабилност, намалението на текущите разходи, което ще доведе до спестявания в размер на 283,8 млн. лв., възстановяването на стандартната ставка от 20 процента по ДДС за ресторанти, хляб и брашно, както и отпадането на намалената ставка за туристически услуги и спортни съоръжения, което се очаква да стимулира приходите.

Очаквани допълнителни приходи от тол системата - 211,2 млн. лв. през 2025 г. и 56,1 млн. лв. през 2026 г., съответно с покачване на таксите за тежкотоварни превозни средства, което цели по-ефективно поддържане и модернизация на транспортната инфраструктура, също среща одобрение от АИКБ. Очакваното възстановяване на цените на винетките и връщането им към нивата отпреди пандемията ще донесе допълнителни приходи от 12,4 млн. лв. през 2025 г., посочва в позицията си организацията.

По отношение на интеграцията на страната в еврозоната от АИКБ отчита, че индикативната адаптирана капиталова вноска на България в Европейския механизъм за стабилност, която възлиза на обща стойност 1 110,0 млн. лв., ще бъде дължимата на равни годишни вноски през първите пет години след присъединяването на България към еврозоната. При допускане, че България ще въведе еврото през 2026 г., са предвидени по 222 млн. лв. на година за периода 2026-2028 г. Тази заявка в средносрочната бюджетна прогноза за 2025 г. е важна за ангажимента на правителството за действия в посока ускорено приемане на страната в еврозоната, се изтъква в позицията на АИКБ.

Значителното увеличение в капиталови разходи за 2025 г. до 13 852,9 млн. лв. спрямо изпълнението за 2024 г. от 6 705,4 млн. лева, също среща одобрението на организацията, която посочва, че публичните инвестиционни разходи са важни за икономическия растеж не само за текущата година, но дават ефект в повишение на растежа и през следващите няколко години.

Сред слабите според АИКБ страни на проекта за държавен бюджет за 2025 г. са увеличените разходи за персонал в публичния сектор, сред които в сектор "Отбрана и сигурност". В условията на прекомерен дефицит и необходимост от стабилност на публичните финанси, тези увеличения са меко казано необосновани, посочват от АИКБ в позицията си.

Разходите за заплати са сред най-нееластичните и веднъж увеличени, трудно могат да бъдат намалени. Вместо да се повишават, тези разходи можеха да бъдат отложени, коригирани или дори отменени, смятат от организацията. Според АИКБ увеличаването на възнагажденията следва да е съпроводено с намаляване на общите разходи чрез съкращаване на числеността на персонала в бюджетната сфера, вкл. чрез поетапно освобождаване на работещите пенсионери в сектор "Отбрана и сигурност", където според организацията разходите за персонал надвишават три пъти средните разходи за нает в реалния сектор.

Нарастващият държавен дълг предизвиква тревога в АИКБ за дългосрочната фискална устойчивост.

Организацията се въздържа от подкрепа за планираната "Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради за периода 2025-2029 г.", която ще бъде финансирана от Българската банка за развитие

(ББР) чрез заем, гарантиран от държавата в размер на 2,5 млрд. лв., като изтъква, че първият етап на програмата вече е демонстрирал неефективно изразходване на публични средства.

Според АИКБ помощта за саниране не трябва да бъде 100 процента грантова безвъзмездна помощ, за да се осигури ангажираност от страна на собствениците на имоти в многофамилните жилищни сгради и да се стимулира интересът им да упражняват контрол върху изпълнителите на строителните дейности. Предлага се също така използването на ЕСКО договори за финансиране на подобни схеми.

Предвидените допълнителни средства за осъвременяване на пенсиите с 8,6 на сто от 1 юли 2025 г., които са в размер на 1 034,6 млн. лв., също са посочени от АИКБ сред слабите страни на проектобюджета.

АИКБ изразява известен скептицизъм към макроикономическата прогноза, изготвена от Министерството на финансите, която предвижда растеж на икономиката от 2,8 на сто през 2025 г. и 3 на сто, тъй като европейските страни, които са основни търговски партньори на България, изпитват стагнация и без значимо икономическо оживление при тях, вътрешното потребление не би могло да стимулира необходимия ръст на БВП на България.

Данните от началото на 2025 г. показват инфлационен ръст в първите два месеца, което дава основание на АИКБ да смята, че инфлацията вероятно ще бъде по-висока от предвидената.

От АИКБ изразяват съмнения за ефективността на мерките за изсветляване на сивата икономика в областта на горивата. Лимитирането на възможността неполучените касови бележки от бензиностанции да се използват за издаване на фактури и неправомерно приспадане на данъчен кредит по ДДС се очаква да доведе до допълнителни приходи от 200 млн. лв. през 2025 г., но реализацията на това е несигурна, се посочва в позицията на организацията.

Оптимизацията на анализа на просрочените задължения, насочвайки административния ресурс към задълженията с най-голям фискален ефект, предполага положителен ефект от 189 млн. лв. за 2025 г., което също е голямо предизвикателство за изпълнение. Въвеждането на Стандартен одитен файл за данъчни цели и други мерки срещу данъчните измами ще даде резултати в посока увеличение на бюджетите приходи в периода след 2029 г. и изисква законови и подзаконови изменения, смята организацията.

АИКБ се въздържа от подкрепа на проектите на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване и на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ КЕВР решава за цената на природния газ

Днес се очаква КЕВР да реши каква ще бъде цената на природния газ за месец март. Предложението на Булгаргаз е 87,34 лв./MWh - без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС.

Окончателната цена обаче за синьото гориво най-вероятно ще бъде около 87,58 лв./MWh, заяви изпълнителният директор на "Булгаргаз" Веселин Синабов по време на открито заседание на Комисията.

Това на практика увеличение ще бъде с малко над 3 лв, спрямо цената на природния газ през месец февруари.

✓ Колко време ще отнеме преизчисляването на изборните резултати?

След решението на Конституционния съд да се преизчислят резултати от парламентарните избори - ще има ли промяна в състава на парламента и ще бъде ли преизчислена четирипроцентовата бариера?

ЦИК реши да изпрати на "Информационно обслужване" определението на съда относно 2204 секции, които бяха обект на проверка. Така резултатите от парламентарните избори през октомври миналата година ще бъдат преизчислени. Експертизата, която бе направена от КС, показва множество нарушения, но според съда не се налага ново броене на бюлетините от вота.

Два кашона с протоколи с резултатите от извършената проверка пристигнали късно снощи в сградата на Централната изборителна комисия. Какво точно пише в тях на този етап институциите мълчат. Ясно е, че в над 46% от проверените изборителни секции има промяна в броя на действителните гласове, разпределени по кандидатски листи, като отделно от това е налице промяна и в останалите съпоставяни данни. В около 158 секции броят на наличните недействителни бюлетини, предадени от проверените секционни комисии, не съответства на установеното от експертизата.

"ЦИК няма да извършва повторно проверяване на бюлетини. Няма да извършва проверка на изборни книжа и материали. ЦИК ще извърши това, което е възложено от КС", заяви Росица Матева - член на ЦИК.

ЦИК взе решение да изпрати определението на съда на Информационно обслужване. От националния системен интегратор се очаква да обработи данните и да направи нови изчисления по методиката на Изборния кодекс. Полученият резултат ще бъде пратен на Конституционния съд. Предмет на проверка от съда бяха изборните книжа на над 2200 изборителни секции, което е около 17% от действалите над 12 000 изборителни секции на изборите в края на миналата година. Какъв ще бъде ефектът от преизчислението на резултата?

"Дали това обаче ще доведе до някакво преразпределение на мандатите или не, ние бихме могли единствено само да гадаем - ако тези действителни гласове повлияят на изменението на квотата за определянето на мандатите в районите, би могло евентуално да бъдат увеличени или намалени за една политическа сила, но сега не може да кажем в каква посока ще бъде това влияние", посочи Александър Андреев, бивш председател на ЦИК.

Очаква се преизчислението на данните за проверените секции да отнеме около седмица.

БНР

✓ България търси разширяване на двустранните икономически отношения със САЩ

България търси разширяване на двустранните икономически отношения със Съединените щати, приоритетно в отбранителната индустрия, цифровизацията, високите и чистите технологии.

В икономическата политика на президента Доналд Тръмп страната ни вижда стимули за преките чуждестранни инвестиции и България ще работи активно в подкрепа на бизнеса и на бизнес средата за развитие на икономическото сътрудничество. Това заяви министърът на икономиката Петър Дилов пред членове на Американската търговска камара у нас и представители на български компании.

Потенциални възможности за развитието на двустранните отношения страната ни предоставя в отбранителната и автомобилната индустрия, прогреса в космическия сектор, а успешно се развиват аутсорсинг, софтуер, информационни технологии, инженеринг, посочи министър Петър Дилов:

"България има утвърдени традиции в отбранителната индустрия със стабилни конкурентни предимства. Българските компании произвеждат високотехнологични продукти в областта на електрониката, киберсигурността, оптичните системи и боеприпасите, като част от тях вече са интегрирани в глобалните вериги на доставка".

В икономическата политика на американската администрация изпълнителният директор на Агенцията за насърчаване на малките и средни предприятия Бойко Таков вижда възможности за външни инвестиции, включително български:

"Независимо дали митата ще бъдат 25% или реципрочни, или каквато и да е друга форма, определено се вижда, че посоката е в стимулиране не толкова на търговията, а по-скоро на преките чуждестранни инвестиции в Съединените щати, за което вече има индикации за много интересни и облекчени процедури, което със сигурност е възможност за българските компании".

✓ Солиден отскок на петрола и на газа в Европа от вчерашните двумесечни ценови дъна

Петролните фючърси и тези на природния газ в Европа бележат солиден отскок по време на търговията в четвъртък от вчерашните двумесечни дъна.

Фючърсите на петрол Брент и на американския лек суров петрол WTI нарастват с около 2%, след като американският президент Доналд Тръмп потвърди чрез свой пост в медийната платформа Truth Social, че наложените от него мита върху вноса от Канада и Мексико в крайна сметка ще влязат в сила на 4-ти март. Канада и Мексико са двете най-големи износители на суров петрол за САЩ.

Поскърването на важната енергийна суровина е факт и с оглед на подновяване на опасенията, свързани с глобалните петролни доставки, след като в сряда Доналд Тръмп отмени лиценза, предоставен на американската петролна компания Chevron за работа във Венецуела.

Новината за лиценза на Chevron означава, че компанията вече няма да може да изнася венецуелски суров петрол. Ако венецуелската държавна петролна компания PDVSA започне да изнася петрола, изнасян преди това от Chevron, американските рафинерии няма да могат да го купуват поради санкциите на САЩ.

От операциите си във Венецуела Chevron изнасяше около 240 000 барела на ден суров петрол - повече от една четвърт от целия добив на петрол в страната.

Към 17.30 часа българско време фючърсите на петрол Brent се повишават с 1,95% обратно към 74 долара за барел, а тези на американския лек суров петрол WTI - с 2,1% обратно над 70 долара за баел, след като в сряда те паднаха до най-ниските ценови нива за настоящата година, съответно към 72,40 и към 68,40 долара за барел.

Графика на петрол Brent (в долари за барел)

Фючърсите на природния газ в Европа също бележат солиден отскок, като мартенските фючърси на нидерландския газов хъб TTF поскърпват по същото време с повече от 8% обратно над 45 евро за мегаватчас, след като в сряда удариха дъно около 40,85 евро - най-ниско ценово ниво от 19 декември 2024 г., сривайки се само в рамките на предходните два дни на търговия с близо 13%.

Графика на газовите TTF фючърси (в евро за мегаватчас)

Причина за днешното рязко поскъпване на синьото гориво в Европа са нарастващите опасения, че потенциалният търговски спор между САЩ и ЕС може да повиши разходите за внос на втечен газ, особено, след като САЩ са основен доставчик за стария континент.

Американският президент Тръмп снощи отново заплаши с налагането на мита от 25% върху вноса от ЕС, включително за европейските автомобили, от 2-ри април.

Европейската комисия пък обеща да реагира твърдо и незабавно на заплахите на Тръмп.

Въпреки възстановяването, цените на природния газ в Европа са все още с близо 25% под пика от 11-ти февруари от около 59,30 евро за мегаватчас заради мекото време и потенциалното облекчаване на изискванията за запълняемост на газохранилища в ЕС преди новия зимен сезон.

С нива на съхранение в ЕС под 40% (39,93% към 25-и февруари), големите европейски държави обмислят облекчаване на изискванията за попълване на газохранилищата, за да се намалят опасенията за доставките и да се стабилизируют цените преди следващата зима.

Мениджър

√ 14,7% от работещите в ЕС получават ниски заплати, в България са 26,8 на сто

През 2022 г. 14,7% от работещите в ЕС са получавали ниски заплати, като това представлява намаление спрямо 16,2% през 2018 г. В България техният дял е бил най-висок (26,84%), като се е увеличил спрямо 2018 г. (21,41%), показват данни на Евростат.

По дефиниция, хората с ниски заплати са работещи, които печелят две трети или по-малко от средното брутно почасово заплащане на труда в страната, отбелязва Евростат, цитирана от БНР.

Делът на нископлатените в ЕС е бил по-висок сред жените, отколкото мъжете през 2022 г. (17,1% спрямо 12,6%).

Нископлатените са били около една четвърт (25,2%) от служителите на възраст под 30 години. При по-възрастните този дял е бил по-нисък: 12,1% сред служителите на възраст 30-49 години и 13,4% сред тези над 50 години.

Колкото по-ниско е нивото на образование на дадено лице, толкова по-голяма е вероятността той да получава ниска заплата, показват още данните на ЕС.

През 2022 г. 27,5% от служителите в ЕС с ниско ниво на образование са получавали ниски заплати, в сравнение със 17,5% от служителите със средно образование и 4,8% от тези с високо образование.

Делът на хората с ниски заплати варира значително в страните от ЕС през 2022 г.

Най-висок дял на хората с ниски заплати се наблюдава в България (26,8%), следвана от Румъния (23,9%), Латвия (23,3%), Гърция (21,7%), Естония (21,2%) и Кипър (20,0%).

За разлика от това, по-малко от 10% от служителите са били с ниски заплати в Португалия (едва 1,8%), Швеция (4,1%), Финландия (6,5%), Италия (8,8%), Словения (9,4%) и Франция и Дания (и двете с дял от 9,7%), показват още данните на статистиката.

√ Инвеститорите залагат на най-рязкото разминаване на инфлацията между САЩ и Европа от 2022 г. насам

Търговците, които залагат на бъдещия ход на инфлацията, предвиждат най-рязкото разминаване от три години между САЩ и еврозоната, водено от различни пътища на растеж, тарифни заплахи и по-евтина европейска енергия след потенциално мирно споразумение с Украйна, предаде [Ройтерс](#).

Тази разлика обаче не се отразява напълно в доходността по облигациите на САЩ и еврозоната, тъй като инвеститорите наблюдават други фактори, включително последните хладни икономически данни за САЩ и очакванията, че европейските страни може да трябва да харчат повече за отбрана.

Пазарите за инфлационни суапове в края на миналата седмица посочиха инфлация на индекса на потребителските цени (CPI) в САЩ с около 2,8% през следващите две години, като инфлационните суапове в еврозоната са около 1,9%. Това би отбелязало малък спад от сегашния индекс на потребителските цени в САЩ от 3% и по-рязък от инфлацията в еврозоната от 2,5%. Оттогава цените и за двата спаднаха леко, но разликата между двата остава най-голямата от началото на 2022 г. Въпреки това доходността на американските съкровищни облигации спадна в сравнение с тази в Европа през последните седмици, тъй като някои по-слаби от очакваното издания на данни породиха съмнения относно растежа, въпреки че стабилната инфлация остава повод за безпокойство.

„Мисля, че е наистина, наистина трудно да търгувате между пазари, когато имате различни двигатели, засягащи различните пазари“, каза Гилермо Феличес, главен и глобален инвестиционен стратег в PGIM Fixed Income.

Разделение

Инфлационните суапове са деривати, които позволяват на страните да увеличат или намалят излагането си на инфлация. Мнозина на пазара - от спекулативни търговци до компании, които се нуждаят от хеджиране - очакват планираните търговски тарифи на президента на САЩ Доналд Тръмп да повишат цените в Съединените щати, но да засегнат европейския растеж, намалявайки инфлационния натиск там. „Тарифите... са еднократен шок за нивото на цените“, каза Блерина Уручи, главен икономист в САЩ в отдела за фиксиран доход в T. Rowe Price.

Това, което е различно сега, е, че живяхме в среда с висока инфлация и фирмите откриха, че имат власт в ценообразуването (така че) това, което може да бъде еднократен шок за нивото на цените, може да има повече място за работа.“ Разликите в растежа са друг фактор. Икономиката на САЩ се е разширила с около 12% точно преди пандемията, докато еврозоната от 20 държави е нараснала с 5%. Друг основен фокус на Тръмп в трансатлантическата политика, преговорите с Русия за прекратяване на войната в Украйна, стресна европейските столици, но предизвика спад на цените на енергията.

Цените на природния газ в Европа - основен двигател на инфлацията в еврозоната - са паднали с 30% от средата на февруари. „Това определено натиска суаповете за инфлация в предния край“, каза Феличес от PGIM. „Така че получавате това необичайно разминаване между САЩ и Европа.“

Волатилни пазари

Разликите в ценообразуването на инфлацията обикновено се очаква да доведат до по-висока доходност на облигациите в САЩ в сравнение с Европа. Но фокусът на инвеститорите напоследък беше върху забавянето на растежа в САЩ дори на фона на лепкава инфлация, подчертана от спада тази седмица в ключов индикатор за потребителското доверие.

Вероятността европейските правителства да трябва да заемат повече - може би съвместно - за да финансират по-високи разходи за отбрана, изисквани от Тръмп, е друг нов фактор, който трябва да се вземе предвид.

Разликата между доходността на 10-годишните облигации на САЩ и Германия падна до най-ниското си ниво от ноември във вторник на 182 базисни пункта (bps) - спад от петгодишен връх от 231 bps през декември.

Търговците сега очакват около 55 базисни пункта намаления на лихвените проценти от Федералния резерв тази година, след като преди това очакваха само едно намаление от 25 базисни пункта. Ценообразуването за Европейската централна банка се е променило по-малко, с очаквани намаления от 85 базисни точки.

Някои инвеститори се придържат към мнението, че икономическата сила на САЩ ще поддържа разходите за заеми там високи.

„Федералният резерв (Фед) беше много ясен, като каза, че все още са в ограничителна територия, но те са щастливи да останат тук, ако растежът продължава“, каза Алес Кутни, ръководител на международните лихвени проценти във Vanguard.

„Това ограничава колко облигации могат да се съберат.“

По-ниската възвръщаемост намали привлекателността на американските облигации и натежа на долара, помагайки на еврото да се покачи до \$1,05 от повече от две години дъно от \$1,01 миналия месец.

Самуел Зиф, ръководител на глобалната валутна стратегия в JPMorgan Private Bank, обаче каза, че е предпазлив да залага на продължително рали на общата валута.

„Смятаме, че несигурността от търговията и тези насрещни ветрове са истинското нещо, което трябва да бъде изчистено, преди да можете да се обърнете по-циклично нагоре към еврозоната“, каза той.

Фелис от PGIM намира утеха от факта, че инфлационните очаквания не са твърде далеч от 2%, особено като се има предвид, че Фед цели индекса на разходите за лично потребление, който обикновено е по-нисък от CPI.

„Това, че тези числа все още са доста съвместими с целите за инфлация, е много успокояващо“, каза той.

Business.dir.bg

✓ ЕК: Годината едва започва и се надяваме на добър край за българския ПВУ

Европейската комисия изрази днес надежда за постигане на положително решение по второто плащане към България по Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). Годината едва започва и се надяваме на положително решение възможно най-скоро, каза говорител на комисията на пресконференцията в отговор на въпрос, предаде кореспондентът на БТА Николай Желязков.

Разговорите продължават и засега не мога да кажа в каква степен второто плащане по ПВУ може да бъде отменено. Надяваме се да постигнем положително решение, добави той. Продължаваме конструктивния диалог с българските власти, за да преценим как България може да постигне поставените цели, каза говорителят.

Той поясни, че ЕК все още оценява втората заявка за плащане, получена през октомври 2023 година. Миналата година представихме предварителна оценка и посочихме, че ключови цели все още не са постигнати, допълни говорителят.

Парите по ПВУ са обвързани с реформи, като конкретно за второто плащане България е изпълнила 85% от необходимото. Европейската комисия обаче държи на 100-процентно изпълнение и затова няма да ни преведе необходимото финансиране, каза вчера вицепремиерът Томислав Дончев.

Следва 6-месечен срок до края на август, в който може да се рестартира процесът по приемане на нужните закони в Народното събрание. И това ще бъде направено в опит да спасим колкото се може повече от второто плащане, увери Дончев.

Но, според вицепремиера, усилията удрят на камък заради позицията на коалиционния партньор БСП, които са против либерализацията на пазара на електроенергия за битовите потребители - реформа, която социалистите държат да се отложи.

В края на 6-месечния период ЕК ще направи повторна оценка на изпълнението на постигнатото (което се съдържа в етапи и цели), и в случай на положително становище ще разреши отпускането на спрения ресурс.

✓ ЕБВР повишава леко оценката си за растежа на България за 2024 г. и я понижава за 2025 г.

Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) преразглежда икономическа прогноза за региона, в който работи, понижавайки я с 0,3 на сто за 2025 г. спрямо оценката си от септември 2024 година. Ръстът на икономиките в държавите, обхванати от анализа, вече се очаква да бъде средно 3,2 на сто тази година, преди да се повиши до 3,4 на сто през 2026 г., съобщи БТА по информация от оповестените днес актуализирани прогнози на финансовата институция, публикувани на сайта ѝ.

Още по темата

Тази низходяща ревизия се дължи главно на по-слабото външно търсене в Централна Европа, балтийските държави и югоизточните страни от ЕС.

В страните от ЕС в Югоизточна Европа икономическият растеж се забавя до 1,5 на сто през 2024 г. (при 1,9 на сто в прогнозата от септември 2024 г.). Очакванията на ЕБВР са икономиката в региона да се разшири с 2,1 на сто през 2025 г. (при 2,7 на сто в прогнозата от септември) и с 2,4 на сто през 2026 година.

В доклада се посочва, че ако планираните от страна на САЩ допълнителни мита от 10 на сто върху целия внос влязат в сила, това може да намали БВП в регионите, в които институцията работи, с общо 0,1-0,2 на сто в краткосрочен план.

Докато Йордания, Словакия, Унгария и Литва са някои от икономиките в региона на дейност на ЕБВР, които са най-уязвими от подобни мерки поради ориентираността им към американския пазар, то България, Словения и Румъния са най-изложени на риск от обявените неотдавна увеличения на ставките върху вноса на стомана и алуминий.

Инфлацията в България се стабилизира на 2 на сто към четвъртото тримесечие на 2024 г., но може леко да се повиши през 2025 г., прогнозира ЕБВР. Фискалните рискове, свързани с присъединяването на страната ни към еврозоната, се увеличиха, като се очаква правителството да предложи бюджет, предвиждащ дефицит от 3 на сто от БВП и значително увеличение на разходите, което трябва да бъде покрито чрез по-добро събиране на приходи при липса на други мерки.

Макар новото правителство да е вече сформирано, прилагането на Механизма на ЕС за възстановяване и устойчивост (Recovery and Resilience Facility - RRF) остава силно забавено, пише в доклада.

Спрямо прогнозата от септември 2024 г. оценките за икономически растеж на страната ни са увеличени с 0,1 процентни пункта за миналата година, а перспективите за 2025 г. са понижени с 0,5 процентни пункта.

Прогнозата на финансовата институция е икономиката ни да нарасне с 2,3 на сто (спрямо 2,2 на сто при прогнозата от септември 2024 г.) за 2024 г. и с 2,4 на сто за 2025 г. (при 2,9 на сто спрямо прогнозата през септември).

Растежът на БВП се очаква да се изкачи до 2,8 на сто през 2026 г. при подобряване на усвояването на фондовете на ЕС и по-нататъшна регионална интеграция, прогнозира ЕБВР.

✓ Енергийният министър поиска бърза продажба на ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3", за да продължи да работи централата

Правителството иска ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3" да запази работните места дори ако това минава през смяна на мажоритарния собственик. Това стана ясно от изслушването в парламента на министъра на енергетиката Жечо Станков във връзка с информацията от изпълнителния директор на дружеството Васил Щонов за спиране на работата на ТЕЦ "Контур Глобал Марица Изток" 3 до 31 март 2025 г. и съкращаване на служителите, работещи там. Изслушването бе проведено по предложение на депутата от "Морал, единство, чест" (МЕЧ) Красимир Манов, предаде БТА.

Станков отбеляза, че е имал срещи с ръководството на ТЕЦ "Контур Глобал Марица Изток 3" относно плановете за бъдещето на централата, в която Националната електрическа компания (НЕК) притежава 27 на сто. По думите на министъра решенията, които са били взимани назад във времето от страна на мажоритарния собственик, показват, че той няма желание да управлява централата.

Станков съобщи, че мажоритарният собственик е изтъкнал позицията, че централата като собственост вреди на икономическото му състояние във връзка с намерението за стартиране на "зелена облигация".

В момента мажоритарен собственик е американският инвестиционен фонд KKR със 73% от акциите в капитала на дружеството.

Министърът отбеляза, че по време на разговорите е дал да се разбере, че държавата иска централата да бъде ръководена от тях или от друга заинтересована страна, така че да се запазят работните места в нея, както и работещите на 6400-6500 миньори, които са заети в комплекса, каза министърът. Казал е, че единственият начин, по който държавата вижда развитието на централата, е запазването на дейността ѝ. И след като настоящият мажоритарен собственик не желае да я оперира, това да не бъде свързано с "нарязването ѝ за скрап" или елиминирането на мощности.

Станков обаче съобщи, че вчера вечерта е изпратил писмо до ръководството на ТЕЦ "КонтурГлобал Марица-Изток 3", призовавайки го в кратки срокове да поеме инициативата и да се обърне към всички възможни компании, които могат да оперират тази централа. Станков каза, че е поискал това да се случи в рамките на следващите три седмици.

Енергийният министър каза още, че от ръководството на ТЕЦ "КонтурГлобал Марица-Изток 3" са подали информация до Министерството на труда и социалната политика, че заетите ще запазят работните си места до 1 април и след това ще бъдат освободени.

"Аз, като министър на енергетиката, и правителството на Росен Желязков няма да допуснем тези хора да напуснат централата, защото тя не струва нищо без тях. Ако си играем на практиката назначаване-освобождаване, накрая ще имаме една централа, която няма да има хора, които да я оперират и ще е със стойност нула", каза Станков.

Експерти припомнят, че продажбата на енергийни активи, собственост на международни корпорации, за по-малко от месец е почти невъзможно действие. Така остава вариантът държавата да поеме оперативен контрол върху централата, ако собственикът KKR се съгласи за това.

Той припомни, че ТЕЦ "КонтурГлобал Марица-Изток" 3 е обект от стратегическо значение, гарантиращ националната ни сигурност.

Преди два дни Жечо Станков каза пред 3eNews, че в ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3" е възможно да бъдат инсталирани допълнителни мощности за съхранение на енергия.

На 26 ноември 2024 г. при посещение на място служебният министър на енергетиката Владимир Малинов каза, че между 1 януари и 31 март 2025 г. трети и четвърти блок на ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3" ще възобновят работа. Тогава стана известно предложението от юли 2025 г. участието на държавата чрез НЕК или друго дружество от групата на Българския енергиен холдинг да бъде увеличено както като акционерно участие, така и като оперативен контрол на двата блока на централата.

Както става ясно, ТЕЦ "КонтурГлобал Марица Изток 3" ще работи до края на март, след което е предвидено да има съкращения на персонала.

✓ Нивото на запасите от газ в подземните газохранилища на Европа падна под 40 %

Нивото на запасите от газ в подземните съоръжения за съхранение в Европа, един от ключовите индикатори за световния пазар, спадна под 40 %, според данните на Gas Infrastructure Europe (GIE).

Настоящото ниво на запасите (39,93 % за газов ден 25 февруари или 458.2692 TWh) е с 11 процента от средното ниво през предишните пет години (51%). За историята на наблюдение от GIE (базата данни е от 2011 година) през девет от годините на същата тази дата запасите са били по-високи и само през пет – под настоящото ниво. Година по-рано или към газов ден 25 февруари 2024 г. европейските газохранилища са били запълнени до 63.70 % или 727.0986 TWh.

В частност газохранилището в Чирен (ПГХ Чирен) е било запълнено до 57.38 % (3.3794 TWh) към посочената дата на миналата година, докато сега то е в обем от 2.3142 TWh или 39.15 %. България обаче има предимство и това е дългосрочният договор за доставки на газ от Азербайджан.

При това времето в Европа не може да се определи като изключително студено, тъй като отговаря на климатичните норми. През януари в региона температурата е била с 1 градуса по Целзий по-висока от миналата година. Температурата през февруари се запазва с 1 градус под климатичните норми и с 5 градуса е по-студен от същия месец на 2024 година.

Участието на природния газ през февруари (към 27-ми) тази година в нетното производство на електричество в Европа се изчислява на 25,57 % или 54 094 GWh, докато през миналата то е било от порядъка на 13.01 % или 27 350 GWh.

По-голямото потребление на природен газ се дължи и на недостатъчното производство на вятърна енергия. От началото на февруари 2025 г. вятърните централи са осигурили едва около 14 % от нуждите на региона от електроенергия, докато през февруари миналата година приносят им е бил доста по-висок – 22 %. Така че Европа ще трябва да се съобрази и с това. След толкова силно теглене на газ през настоящия сезон, Европа ще се нуждае от много повече доставки през лятото, за да запълни запасите от газ в подземните си газохранилища и да постигне нивото до определения от европейските институции праг от 90 % към началото на сезона на теглене. Необходимостта от спазване на тази директива на ЕС в контекста на ограничените доставки на газ от Газпром ще се отрази в подкрепа на цените на газа през 2025 г. по света.

Сегашното ценово ниво в Европа вече е близо 600 долара за 1000 кубически метра. Договорът за ден напред в холандския център TTF се търгува на 585 долара за 1000 куб м (към момента на отразяване 44.47 евро/MWh). Като цяло обаче цената през февруари остана в диапазона 51 – 58 – 50 евро/MWh – най-високата за последните две години.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ По-строг данъчен режим застрашава независимите петролни рафинерии в Китай

По-малките, независими петролни рафинерии в Китай са притиснати от по-строг данъчен режим, което може да ускори затварянето на предприятия в сектора.

Рафинериите са на прицел в стремежа на правителството да изкорени свръхкапацитета. Местните власти, включително в централната за отрасъла провинция Шандун, се стремят към данъчни облекчения за една от най-евтините суровини - газьол, което доведе до повишаване на разходите и принуди рафинериите да намалят темповете на производство.

За някои фирми ситуацията може да стане необратима, тъй като китайската петролна индустрия се бори с намаляващо търсене на продукти като бензин поради забавянето на икономиката и електрификацията на транспортния сектор.

Цените на руския газьол за вноса в Китай

Рафинериите, които извършват над една пета от рафинирането на петрол в страната, са особено уязвими, тъй като вече работят с минимални маржове. Газьолът, който се доставя предимно от Русия, е алтернатива за по-малките съоръжения, които нямат достъп до правителствените квоти за внос на суров петрол, и съставлява около 10% от суровината им, според консултанта в бранша Mysteel OilChem.

Провинции като Шандун вече не предлагат на рафинериите 100% компенсация при закупуването на газьол, твърдят запознати с въпроса, които помолиха за анонимност. Вместо това рафинериите получават обратно само около 60% от разходите си, след като отстъпката е обвързана с производството на продукти като бензин, а не с покупките на суровини, казаха хората.

Търсенето е засегнато и от отделно увеличение на митата върху вноса на газьол от 1% на 3%, което влезе в сила в началото на годината, казаха те.

„Икономическите показатели на преработката на газьол като суровина се влошават от известно време насам“, казва Мия Гън, анализатор в консултантската компания FGE. „Неотдавнашната промяна в данъчната политика допълнително намали интереса на рафинериите.“

Според данните, проследени от Kpler, през януари директният внос на газьол в Китай е спаднал до 42 000 барела на ден, което е най-ниското ниво от 2022 г. насам. Руските доставчици се опитват да примамят обратно купувачите, като предлагат товари газьол клас M-100 на най-ниската им цена от 10 години насам, казват от Oilchem.

Но това може да се окаже недостатъчно, като се има предвид нежеланието на Пекин да субсидира най-малко печелившите кътчета на индустрията, особено в момент, когато през тази година влизат в сила нови правила, ограничаващи капацитета за рафиниране в страната до 1 млрд. тона.

„Рафинериите, които разчитат в голяма степен на газьол, вече започнаха да намаляват обема на работа или дори да спират за неопределено време“, казва Гън от FGE. „Няколко рафинерии в Шандун са включени в нашия списък за постоянно затваряне през следващите няколко години.“

✓ Трейдърите бягат от риска, търсят убежища за хеджиране на несигурния фондов пазар

В продължение на две години търговците на Уолстрийт печелиха просто като преследваха най-горещите акции на пазара, независимо от цената, основите или икономическия фон. Тези дни изглежда са свършили.

Внезапно вселената на акциите беше засегната от притеснения относно свиващия се растеж и нарастващата търговска несигурност, породени от политиките на президента Доналд Тръмп. И това убива така наречената инерция на търговията, която стимулира последното рали на фондовия пазар.

Това означава, че технологичният, комуникационният и потребителският дискреционен сектор водеха индекса S&P 500 през 2023 г. и 2024 г., но са на дъното през 2025 г., тъй като инвеститорите продават акциите. Междувременно типично безопасните области на фондовия пазар, като здравеопазването и потребителските стоки, са водещи през 2025 г.

„Когато инвеститорите видят защитно рали, те заемат още по-отбранителни позиции“, каза JC O’Hara, главен пазарен техник в Roth Capital Partners.

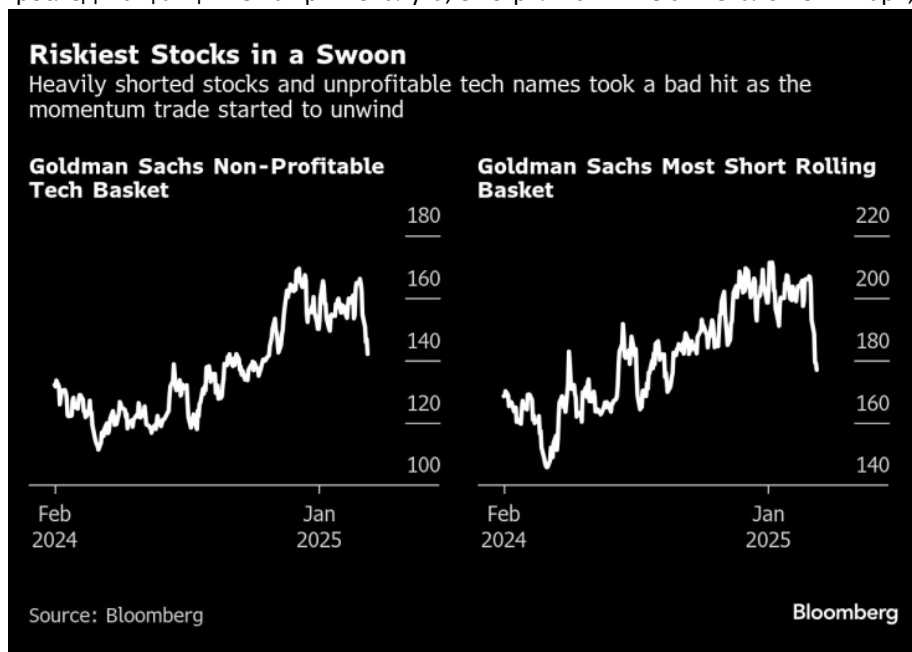
S&P 500 падна отново в четвъртък и след горещо начало на годината сега е надолу с 0,3% за 2025 г., което е по-слабо от показателите в Европа и дори Канада. Бенчмаркът на американските акции загуби 2,5% тази седмица и 3% този месец и е на само 1,4% нов спад от заличането на всичките му печалби след избирането на Тръмп.

Междувременно ударите продължават да идват за инвеститорите в акции. Nvidia Corp. имаше най-лошия си ден от поражението покрай DeepSeek в четвъртък, след като отчете по-слаб растеж, отколкото се надяваха инвеститорите. Икономическите данни показват слабост в бизнес активността, инфлационните очаквания, потребителското доверие и данните за заетостта. Търговците на облигации наддават за краткосрочни американски ДЦК в залог, че Федералният резерв ще трябва да се обърне от борба с инфлацията към справяне със забавящата се икономика.

„S&P 500 приветства по-ниската доходност, но когато спадът е толкова бърз и яростен, първата реакция на инвеститорите е да попитат какво не е наред“, каза O’Хара, добавяйки, че тъй като пазарът тълкува покачването на облигациите като защитна стъпка, това също така ускорява завъртането от по-рисковите, преследващи тенденциите сделки.

Уплахата на инвеститорите е може би най-очевидна в най-рисковите ниши на пазара.

Кошница от нерентабилни технологични акции на Goldman Sachs е близо до отказ от всичките си печалби от следизборната спекулативна лудост. Измерителят на фирмите със силно скъсени позиции се понижи до нивата, на които последно се търгуваха през октомври. Индекс на Bloomberg, който следва седемте най-големи технологични акции, е в зона на корекция. И индекс, проследяващ акциите на криптовалута, е изтрил всичките си печалби от т. нар. „ефект на Тръмп“.

Най-рисковите акции в припадък | Силно късите акции и нерентабилните технологични имена получиха лош удар, тъй като инерцията на търговията започна да се отпуска

Индивидуалните инвеститори, които обикновено се скупчват в движени от инерция спекулативни сделки, си дават почивка от купувачката вълна. Търговците на дребно продадоха акции за 1,1 милиарда долара през първите два часа на търговията в понеделник, което е най-големият отлив по това време на деня след срива при пандемията през март 2020 г., според данни на JPMorgan Chase & Co.

Като цяло настроеността на инвеститорите станаха изключително мечи, според последното проучване на настроеността на Американската асоциация на индивидуалните инвеститори. Очакванията, че цените на акциите ще паднат през следващите шест месеца, скочиха с над 20 процентни пункта до близо 61% през седмицата, приключила в сряда. За някои професионалисти на Уолстрийт екстремно колебание като това често е знак, че може да настъпи обрат.

Междувременно проучването на глобалните мениджъри на фондове на Bank of America миналата седмица показа, че въпреки опасенията инвеститорите продължават да имат дълги позиции за акции.

„Като се има предвид, че спредът на AAI Sentiment Indicator е мечешки и респондентите в проучването на VofA имат противоречиви възгледи относно вероятността от глобална рецесия и оценката на американските акции, консенсусът за пазарите изглежда относително неутрален“, каза Джордж Смит, портфолио стратег за LPL Financial.

Капитал

✓ Бюджет 2025: Как се маскира дефицит като инвестиции

Как да произведеш бюджет с дефицит до 3% от БВП, без да режеш разходи, след като на база на вече обещаното и гласуваното той отива на към 9%? Част от решението може и да е да пораздънеш очакваните приходи, но постепенно от проекта на правителството изплува и вторият компонент на уравнението - креативно счетоводство. Вчерашното експресно паралелно обсъждане на бюджет 2025 г. в парламентарните комисии по бюджет, по социална политика и по здравеопазване не даде много отговори, но постави акцент върху дълга. И в първоначалната версия на представения от финансовия министър Теменужка Петкова план таванът за поемане на нов дълг беше подозрително висок - 16.9 млрд. лв., но в приетата от Министерския съвет версия той е покачен допълнително до 18.9 млрд. лв. При заложен дефицит около 6.4 млрд. лв. и падежи през годината 3.7 млрд. лв. това прави нужди от финансиране малко над 10 млрд. лв. Така че оставеният буфер от над 8 млрд. лв. нормално буди въпроси и такива бяха отправени от бившия финансов министър от ПП Асен Василев. Обяснението на Петкова беше лаконично и без особени детайли: че отговорът на въпроса на Василев е в чл. 70, ал. 8 от предложението законопроект. В него е записано, че в рамките на общия таван на новия дълг (18.9 млрд. лв.) правителството "може да поема държавен дълг за специфични програми за капитализация на търговски дружества с държавно участие в капитала в сферите на здравеопазването, науката и образованието, отбраната, енергетиката, земеделието, спорта и икономическото развитие". Банка за заобикаляне на правила Реалният отговор всъщност е на друго място - на стр. 631 от пространния документ в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, където са описани плановете на държавата за "Придобиване на дялове, акции и съучастия". Там четем: "За периода 2025-2028 г., с оглед изпълнението на инвестиционни програми, както и на възложени публични политики, за капитализация на търговски дружества с държавно участие в капитала в сферите на здравеопазването, науката и образованието, отбраната, енергетиката, земеделието, спорта и икономическото развитие, са направени допускания за прогнозни средства в общ размер до 9 120 млн. лв., в т.ч. за 2025 г. в прогнозен размер до 7 201.3 млн. лв."

Има и детайлна таблица за предвидените капиталови инжекции за 2025 г. Най-голяма сума от 4 млрд. лв. е предвидена за държавната Българска банка за развитие (ББР), като обосновката е, че средствата са нужни за засилване на капацитета ѝ "при финансиране на национални приоритети и сектори на икономиката, с оглед постигането на максимален ефект от възможностите и инструментите, с които ББР разполага за подкрепа на икономическия растеж и изпълнение на публичните политики". Реално обаче поне част от тази операция е своеобразна счетоводна еквилибристика, тъй като в бюджета се предвижда 900 млн. лв. от планираните 1.65 млрд. лв. по капиталовата програма за общините да се разплатят през ББР. Накратко, явно търсеният ефект е чисто формално тази сума да се извади като разход от консолидираната фискална програма и да се прехвърли в баланса на ББР. Отделно се предвижда банката да се превърне отново и в ракета носител за санирането на жилищните сгради, като ще може да емитира до 2.5 млрд. евро облигации с държавна гаранция, за да го финансира. Тази програма обаче се предвижда да се разгърне повече в следващите години, като за 2025 г. се залагат едва 40 млн. лв., които набъбват поетапно: 2026 г. - 100 млн. лв., 2027 г. - 380 млн. лв., 2028 г. - 800 млн. лв., и 2029 г. - 1180 млн. лв. "Финансовият ресурс за изпълнение на програмата се планира да бъде осигуряван поетапно в зависимост от темповете на нейната реализация. Едновременно с това се обезпечават възможност в рамките на посоченото държавно гарантирано финансиране да се осъществи и предвиденото участие на Българската банка за развитие при извършване на плащанията по споразумения за реализиране на Инвестиционната програма за общински проекти съгласно чл. 113 от проектозакона", пише в обосновката. Така за пореден път функцията на ББР се видоизменя и от насърчителна банка за малкия и експортния бизнес тя се превръща в квазифискален инструмент. Донякъде косвено потвърждение за това е и че в преходните и заключителните разпоредби към бюджета се предвиждат промени в Закона за ББР, с което тя се връща на подчинение на финансовия министър. През 2017 г. тя беше запратена в икономическото министерство, където под управлението на Стоян Мавродиев се превърна в лична каса на олигарси за отпускане на големи и зле обезпечени заеми, а после отиде към новосъздаденото министерство на иновациите и растежа. Другите получатели Следващият голям бенефициент е Българският енергиен холдинг с 2.5 млрд. лв. Там обяснението е: "Осигуряване на финансиране за структуроопределящи

проекти в сектор "Енергетика", като ПАВЕЦ "Чаира", "Батак" и "Доспат", АЕЦ "Козлодуй" - 7 и 8 блок, водоелектрически централи, водородопреносна инфраструктура, проекти за повишаване на техническия капацитет за пренос на газ, надграждане на газопреносната мрежа, реконструкция на електропроводи и др." Допълнително още 250 млн. лв. увеличение на капитала на БЕХ се предвижда за осигуряване на средства на "Мини Марица-изток" "за обезпечаване на дейности по техническа рекултивация на нарушените терени на находище "Източномаришки въглищен басейн". Залагат се още 350 млн. лв. за "Напоителни системи" за възстановяване и модернизация на съоръженията ѝ в което вече бяха излети над 100 млн. лв. в предходните години. С по скромни суми фигурират "Сердика спортни имоти" и "Академика 2011" (за модернизация и реконструкция на спортни обекти и съоръжения), "Терем холдинг" (Реализация на стратегически проекти в сектор "Отбрана и сигурност"), "Икономическа зона Доброславци", "София тех парк" и др. Нещо като фискална секюритизация Тази трансформация на дългово финансиране в капитал е безспорно иновативна, но е съмнително дали ще е ефективна - най-вече в частта си да убеди Европейската комисия, че всички тези препакетиран разходи не представляват дефицит. На етапа на поемането на дълг това вероятно няма да е проблем. В обосновката към политиката по дълга е описано, че такъв ще се тегли за рефинансиране, покриване на планираните дефицити "и не на последно място, за обезпечаване на ликвидната позиция на фискалния резерв, в т.ч. осигуряване на възможност за финансиране на специфични програми с инвестиционен характер, както и на възложени публични политики, за капитализация на публични предприятия". При самите планирани увеличения на капитала обаче прочита дали това е дефицит или не е доста сложен, въпреки уверението, че те ще се извършат "при спазване на законодателството в областта на държавните помощи". Съвсем отделен въпрос е, че допълнителното дългово финансиране си има и в резултат до 2028 г. се предвижда лихвените разходи да набъбнат до 1.4% от БВП при 0.5% за 2024 г. За 2025 г. предвиденото покачване е по-скромно - от 830 на 950 млн. лв., но в следващите години вече цената ще се измерва в милиарди. Поне благодарение на очакваното влизане в еврозоната и съответно подобряване на рейтинга на България, страната една ли ще има трудности да набере финансиране и търсената доходност дори и при подобни фискални еквилибристики няма да се изстреля в космоса. Донякъде идеята на финансовото министерство как да замаже дефицита прилича на познатата във финансовия сектор секюритизация, при която банки и други институции пакетират заеми в структурирани продукти и ги продават на парче на различни инвеститори с цел да освободят баланса си от рискови активи. Тук обаче реална сделка няма и задълженията и рискът си остават в държавата, макар и сметени под килимите на собствените ѝ дружества.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: Защо се наложиха реформи в плана за възстановяване и как ще се финансират проектите от държавния бюджет?; Гост - Бившият служебен регионален министър Иван Шишков;
- Тема: Повторното изчисляване на резултатите от изборите. Промените в Изборния кодекс и новите правила за гласуване.; Гост по темата зам. председателят Росица Матева;
- Тема: Има ли разместване на пласовете в управлението? Какво следва след решението на Конституционния съд и евентуалното преразпределение на броя на депутатите.; Коментар на Димитър Ганев и Първан Симеонов.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Ракът е №1 на Запад, инсултът и инфарктът убиват на Изток

в. Труд - Пресмятат повторно изборните резултати

в. Телеграф - Пешеходните пътеки - опасни

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Законно ли е 4 лв. за час на наказателния паркинг? ЦГМ вдигнал цените, без да пита съветниците

в. 24 часа - Ще успеем ли да посрещнем ЮНЕСКО - остават 4 месеца, всички го искат, но никой не гарантира

в. Труд - Университетът в Перник бил канал за мигранти

в. Труд - Жилищните кредити поевтиняха

в. Телеграф - Две хипотези при нови мандати

в. Телеграф - Отсвирихме бойкота

Водещи интервюта

в. 24 часа - Алваро Гарсия Ортис: В Испания за корупция са осъждани вицепремиер и министри - действащи и бивши, двама миналия месец

в. Труд - Христо Радков: Всеки ден плащаме 320 000 лева глоби за скорост, резултат-нула

в. Телеграф - Зорница Русинова, председател на Икономическия и социален съвет: Предлагаме промяна на формулата за пенсиите

Водещи анализи

в. 24 часа - Населението старее - може да е плюс, но може и да носи разруха

в. Труд - ЕС бленува провалът да се зачете за победа

в. Телеграф - Може да има само частично касиране

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.